

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Tomáše Langáška, soudkyně zpravodajky Mgr. Sylvie Šiškeové a soudce JUDr. Filipa Dienstbiera v právní věci žalobce: **I. I.** zastoupeného JUDr. Petrem Novotným, advokátem, se sídlem Archangelská 1, Praha 10, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 11. 2019, č. j. OAM-979/ZA-ZA11-VL13-2019, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 10. 3. 2020, č. j. 1 Az 65/2019 – 22,

t a k t o:

- I. Kasační stížnost žalobce **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í:

[1] V návěti označeným rozhodnutím žalovaný zamítl žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, neboť žalobce je státním občanem Moldavské republiky, kterou Česká republika v souladu s § 2 vyhlášky č. 328/2015 Sb. považuje za bezpečnou zemi původu ve smyslu § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu. Žalobce neprokázal, že v jeho případě Moldávii za bezpečnou zemi původu považovat nelze.

[2] Městský soud v Praze soud shora označeným rozsudkem žalobu zamítl, neboť stejně jako žalovaný dospěl k závěru, že žalobce nijak nedoložil, že by mu mělo v zemi původu hrozit nebezpečí.

[3] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) v kasační stížnosti tvrdil důvody podle § 103 odst. 1 písm. b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Vyslovil přesvědčení, že splňuje důvody pro udělení mezinárodní ochrany. Městský soud nezohlednil stěžovatelovy obavy z návratu do země původu, kde panuje katastrofální ekonomická situace, množí se případy vražd a není zde bezpečno pro civilní obyvatelstvo. S ohledem na vývoj politické situace jsou navíc po zvolení proruského prezidenta Igora Dodona v zemi původu utlačováni protirusí aktivisté, mezi něž se stěžovatel řadí. Z toho důvodu má pro případ návratu do země původu obavu o život a domnívá se, že splňuje alespoň podmínky pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu. Rozhodnutí žalovaného i rozsudek soudu jsou navíc podle stěžovatele nepřezkoumatelná.

[4] Žalovaný ve vyjádření setrval na závěrech uvedených v napadeném rozhodnutí. Uvedl, že stěžovatel v řízení označil jako důvod odchodu z Moldávie problém se soukromými osobami v důsledku podpisu ručitého závazku. O mezinárodní ochranu požádal poté, co mu bylo uloženo správní vyhoštění v důsledku zjištění nelegálního pobytu a nelegálního výkonu práce na území České republiky.

[5] Nejvyšší správní soud vyhodnotil kasační stížnost jako nepřijatelnou ve smyslu § 104a odst. 1 s. ř. s. neboť svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele (k výkladu tohoto pojmu viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 – 39, č. 933/2006 Sb. NSS). Ačkoli usnesení, jímž se kasační stížnost odmítá pro nepřijatelnost, nemusí být odůvodněno (§ 104a odst. 3 s. ř. s.), Nejvyšší správní soud stručné odůvodnění připojuje.

[6] Podle § 16 odst. 2 zákona o azylu: *„Jako zjevně nedůvodná se zamítne i žádost o udělení mezinárodní ochrany, jestliže žadatel o udělení mezinárodní ochrany přichází ze státu, který Česká republika považuje za bezpečnou zemi původu, neprokáže-li žadatel o udělení mezinárodní ochrany, že v jeho případě tento stát za takovou zemi považovat nelze.“*

[7] Podle § 16 odst. 3 zákona o azylu: *„Sou-li důvody pro zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodné, neposuzuje se, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany splňuje důvody pro udělení azylu podle § 13 a 14 nebo doplňkové ochrany podle § 14b. Sou-li důvody pro zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodné podle odstavce 2, rovněž se neposuzuje, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany neuvádí skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a.“*

[8] Podle § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu se pro účely zákona o azylu považuje za „bezpečnou zemi původu stát, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě osoby bez státního občanství stát posledního trvalého bydliště, 1. ve kterém obecně a soustavně nedochází k pronásledování, mučení nebo nelidskému nebo ponižujícímu zacházení nebo trestům a k hrozbě z důvodu svévolného násilí v případě mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, 2. který jeho občané nebo osoby bez státního občanství neopouštějí z důvodů uvedených v § 12 nebo 14a, 3. který ratifikoval a dodržuje mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách, včetně norem týkajících se účinných opravných prostředků, a 4. který umožňuje činnost právníkům osobám, které dohlížejí nad stavem dodržování lidských práv“.

[9] Podle § 2 bodu 15 vyhlášky č. 328/2015 Sb.: *„Česká republika považuje za bezpečnou zemi původu Moldávii s výjimkou Podněstří“.*

[10] Nejvyšší správní soud shodně s městským soudem poukazuje na to, že charakteristickým znakem řízení o mezinárodní ochraně v případě bezpečných zemí původu oproti jiným obdobným azylovým řízením je zdůraznění důkazního břemene ve vztahu k žadatelům. Jelikož se dodržování mezinárodních závazků a neporušování práv vlastních občanů u bezpečných zemí presumuje, leží hlavní odpovědnost za prokázání opaku právě na žadatelích. K obdobnému závěru dospěl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008 – 70, č. 1749/2009 Sb. NSS, v němž uvedl: *„Institut bezpečné země původu zakotvený v § 2 odst. 1 písm. a) zákona o azylu [pozn. soudu – dnes písm. k)] a v čl. 29 a 30 procedurální směrnice totiž stanoví presumpci nedůvodnosti žádostí osob přicházejících z dané země – srov. § 16 odst. 1 písm. d) zákona o azylu (...) [pozn. soudu – dnes §*

pokračování

16 odst. 2]. Jinými slovy, žadatel o mezinárodní ochranu přicházející z bezpečné země původu musí prokázat, že v jeho konkrétním případě tento stát za bezpečnou zemi původu považovat nelze, což v důsledku znamená, že musí prokázat, že mu hrozí větší riziko pronásledování nebo vážné újmy než ostatním osobám v obdobném postavení. Jak bylo uvedeno výše, obdobné podmínky nejsou u standardních žádostí o mezinárodní ochranu (minimálně, pokud jde o zkoumání podmínek pro udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu) vyžadovány, a tudíž označení určité země za bezpečnou zemi původu v podstatě zvyšuje důkazní břemeno na straně žadatelů o mezinárodní ochranu.“

[11] Jinými slovy, pokud se udělení mezinárodní ochrany domáhá žadatel ze země patřící mezi tzv. bezpečné země původu, je jeho úkolem přesvědčit žalovaného, že jeho žádost nelze zamítnout podle § 16 odst. 2 zákona o azylu, ale že jeho mimořádný příběh odůvodňuje věcné posouzení žádosti ve smyslu § 12 až § 14b zákona o azylu.

[12] Obavy z politické perzekuce stěžovatel uplatnil pouze v obecné rovině a bez azylově relevantního obsahu. Pouze uvedl, že nebyl příliš politicky aktivní a účastnil se toliko demonstrací po zvolení primátora města Orhei poté, co mu za účast na nich byly nabídnuty peníze. V takové aktivitě nelze samo o sobě spatřovat hrozbu budoucího pronásledování; navíc je otázkou, zda skutečná motivace stěžovatele k návštěvě těchto demonstrací souvisela více s jeho politickým přesvědčením nebo s finanční motivací. Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že označení Moldávie za bezpečnou zemi původu zvýšilo důkazní břemeno a břemeno tvrzení na straně stěžovatele; rozsah i obsah stěžovatelem sdělovaných informací však žalovaného nepřesvědčil, že by pro něj Moldávie nepředstavovala bezpečnou zemi původu.

[13] Nejvyšší správní soud dospěl ke stejnému závěru jako žalovaný i městský soud, tedy že stěžovatel neuvedl žádná konkrétní fakta, z nichž by bylo možno usuzovat na hrozbu pronásledování v zemi původu a tedy nepovažovat Moldávii ve vztahu k jeho osobě za bezpečnou zemi původu. Žalovaný i městský soud se věcně, srozumitelně a přezkoumatelně vypořádaly se stěžovatelovými tvrzeními, a to včetně v kasační stížnosti nezmiňovaných obav z jednání soukromých osob v souvislosti s ručitelským závazkem stěžovatele. Jejich závěru o tom, že žádost stěžovatele bylo namístě zamítnout jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 2 zákona o azylu, přisvědčil i Nejvyšší správní soud.

[14] Nejvyšší správní soud doplňuje, že k věrohodnosti stěžovatelova příběhu o naléhavosti potřeby mezinárodní ochrany nepřispěl ani fakt, že stěžovatel na území České republiky nelegálně pobýval i pracoval a bylo mu uloženo správní vyhoštění.

[15] Pro úplnost Nejvyšší správní soud uvádí, že žádné ze stěžovatelových tvrzení nemířilo k tomu, že by snad jeho azylový příběh souvisel s oblastí Podněstří, které není podle vyhlášky č. 328/2015 Sb. považováno za bezpečnou zemi původu.

[16] Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud kasační stížnost podle § 104a s. ř. s. odmítl. Výrok o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti se opírá o § 60 odst. 3 větu první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n**ejsou opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 3. června 2020

JUDr. Tomáš Langášek
předseda senátu